

“Els infants poden aportar molt per a construir un món millor que el què els adults, amb mirada una mica miop, fem funcionar”

“Transformar el món a partir de la il·lustració”

Entrevista al col·lectiu Rosa Sardina autores de *Lota, la catxalota* de Takatuka

1 Com us va conèixer? I com va sorgir la bogeria d'ajuntar-vos sota el nom de Rosa Sardina?

Totes les il·lustradores que hem participat en el llibre de *Lota, la catxalota* havíem coincidit anteriorment en els cursos d'il·lustració que s'imparteixen a l'Escola de la Dona, a Barcelona.

Sota la coordinació d'Ignasi Blanch, algunes de nosaltres ja havíem participat anteriorment en projectes col·lectius com "Humanitzem Hospitals", que proposa transformar els espais dedicats als pacients en hospitals i centres d'atenció primària a partir de la il·lustració i la pintura mural.

També hem participat en les activitats del Col·lectiu 309, un grup d'il·lustradors que vol donar visibilitat a la il·lustració a l'espai públic, especialment el 23 d'abril, Diada de Sant Jordi.

La idea de crear un àlbum col·lectiu va sorgir com una proposta d'una de les il·lustradores del col·lectiu. Ens ho vam prendre com un repte per demostrar-nos que érem capaces de treballar juntes, aprendre unes de les altres i, a més, passar-ho bé. I... així ha estat!

Pel que fa al nom, va sorgir d'una manera espontània buscant un pseudònim. El projecte que havíem iniciat tenia com a escenari el mar, una de nosaltres tenia un estoig estampat amb peixos de color rosa, i d'aquí, vam saltar a Rosa Sardina.

2 Quines tècniques treballeu? I per què vau triar el collage?

Som 12 i cadascuna de nosaltres treballa de manera individual amb les tècniques amb què se sent més còmoda. Per al projecte no volíem perdre aquesta diversitat, però èrem conscients que havíem de mantenir certa coherència global, havíem de triar una tècnica que ens permetés treballar juntes, sense que cap estil predominés sobre la resta.

Teníem clar que volíem treballar amb tècniques manuals i ens va semblar que el collage podia ser l'opció més idònia, ja que ens permetia jugar, barrejar totes aquestes característiques diverses i treballar de manera conjunta.

3 Quines dificultats han aparegut al treballar 12 il·lustradores en un projecte d'una sola imatge? I com les heu resolt? Com us heu repartit les tasques?

Quan treballes de manera individual és més fàcil organitzar on treballar i establir un horari concret, però sent 12 persones resultava molt difícil trobar un espai on poder reunir-nos i treballar juntes, a més de quadrar un horari que ens anés bé a totes... per això a l'inici vam intentar repartir les tasques. Però, ràpidament vam veure que no tenia cap mena de sentit. Es tractava de fer un llibre entre totes i aconseguir que les nostres il·lustracions tinguessin coherència, així que l'única manera de treballar era intentant fer-ho juntes. Això ha requerit un esforç i un compromís per part de totes.

No sabem molt bé per què, però la veritat és que no han aparegut massa dificultats. De vegades potser hem trobat a faltar una mica de temps per a poder consensuar els processos o experimentar una mica més.

I pel que fa al procés de creació col·lectiu hem après molt unes de les altres. Hem treballat amb molta il·lusió, i molt de respecte per la feina de cadascuna, la qual cosa també ens ha estimulat i apoderat individualment.

Ens hem reunit per pensar, per prendre decisions i organitzar-nos. Han sorgit comissions de manera espontània. Unes van posar en marxa el projecte desenvolupant les seves qualitats narratives, altres van començar a esbossar les primeres imatges a partir d'aquests textos, altres van fer ús de la seva capacitat d'organització, altres van crear multitud de papers pintats a mà, amb una gran riquesa plàstica de diferents colors i textures, i altres van descobrir una increïble habilitat manual amb les tisores construint petits elements retallats amb tots els seus detalls per a diferents escenes. D'altres han coordinat tot aquest material donant forma a la composició, portant la direcció si sortien dubtes, altres portant el control de les tasques a fer, de la comunicació amb l'editorial, amb les xarxes socials, etc. L'experiència ens ha ensenyat a confiar en el criteri de les altres, la generositat, i a posar el millor de cadascuna de nosaltres al servei del grup. Totes hem après molt.

4 Per què el tema dels plàstics al mar?

En primer lloc, perquè és un tema fonamental per a la supervivència de moltes espècies i l'equilibri dels ecosistemes del planeta: Els plàstics estan per tot arreu, es dispersen moltíssim i no es degraden amb facilitat. Es calcula que cada any poden arribar als mars i oceans fins a 12 milions de tones d'escombraries. I, si no ho parem entre tots, això va a més, perquè la producció de plàstics el 2020 serà de prop de 500 milions de tones (un 900% més que el 1980).

En 2019 es commemora el segon centenari del naixement de Herman Melville, autor de Moby Dick, i ens va semblar bonic fer-li un homenatge i que la nostra protagonista, la Lota, fos també un cetaci, en aquest cas un catxalot femella.

5 Com creieu que influeix la il·lustració infantil als infants per explicar aquests temes rellevants?

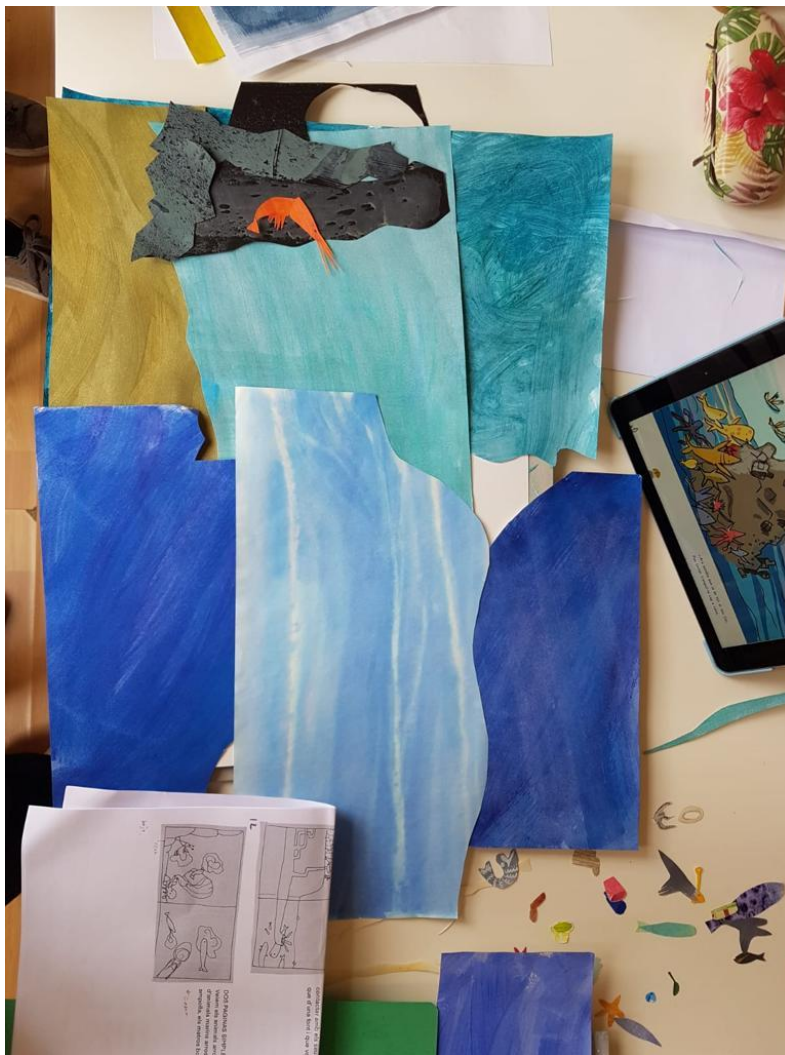
Creiem que és un mitjà molt important a través del qual els infants poden tenir accés al món que els envolta més enllà del seu entorn immediat, d'una manera clara, atractiva i que a més els convida a reflexionar.

Els contes o àlbums il·lustrats són ideals per explicar multitud de temes i també facilita als pares la introducció de moltes d'aquestes qüestions importants, apropant-los mitjançant la paraula i recolzant-se en el reforç de les imatges.

6 I creieu que el futur d'aquestes problemàtiques pot canviar de la mà dels infants? Què poden fer ells?

Els nens són molt sensibles davant les injustícies i molt empàtics amb els altres éssers vius. Creiem que ells (com, d'altra banda, també la gent gran) tenen molt a aportar per construir un món millor que el que els adults, amb mirada una mica miop, fem funcionar.

Cal escoltar els nens, la seva espontaneïtat i el seu bon cor ens donen pistes sobre el que és veritablement important. La nostra història acaba amb una pregunta molt simple formulada per la Sumi, una nena que és empàtica amb els problemes que li expliquen els animals del mar. Ens agradaria que la lectura del llibre animés a tots els lectors de totes les edats a respondre a aquesta pregunta, que per a nosaltres és fonamental. Si tenim clares les nostres prioritats, hem de comprometre'ns a dur a terme canvis concrets en la nostra forma de viure.

7 Què teniu pensat fer a partir d'ara?

Estem molt orgullosos del resultat del projecte col·lectiu i volem continuar treballant en difondre el missatge d'aquest àlbum amb diferents tallers infantils. També ens agradaria continuar explorant en la línia de la creació col·lectiva i emprendre nous projectes

ressaltant temàtiques socials i de valors amb la idea d'ajudar a transformar el món a partir de la il·lustració.

8 Com serà la presentació del proper dia 22 d'octubre a la biblioteca del Poblenou de Barcelona?

Estem molt contentes perquè Ignasi Blanch ens acompanya en la presentació.

Volem que s'entengui bé el procés. La generositat, el respecte i l'esforç de totes nosaltres i entre nosaltres. Estem preparant unes imatges per a "il·lustrar" tot això. Serà una cita molt emocionant!